

متن پرسش

سلام: وقتی انسان ناگاه چشم می‌گشاید و می‌بیند پنج سال دیگر بیشتر فرصت نیست تا پیشانی اش به دلیل غلبه شر بر خیر محل بوسه شیطان شود، وقتی می‌فهمد که هیچ چیز نمی‌فهمد و نمی‌داند و غرق در جهل شده، وقتی به پشت سر می‌نگرد می‌بیند جز بار گناه و بطالت و پوچی چیزی ندارد و یاس و ناامیدی عجیبی او را فرا می‌گیرد چه باید کرد؟ (البته از رحمت خداوند ناامید نیستم ولی آیا آنان گناه می‌کنند و آنان که گناه نمی‌کنند برابرنند؟ هر چند بهشتی باشند؟ بهشت حظیره کجا و جنه الماوی و همنشین محمد و آل او شدن کجا؟!)

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: وقتی قرآن می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ» این مژده را به ما می‌دهد که:

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ [۵۳] الزمر) بگو: «ای بندگان من که بر خود اسراف و ستم کرده‌اید! از رحمت خداوند نومید نشوید که خدا همه گناهان را می‌آمرزد، زیرا او بسیار آمرزنده و مهربان است. با توجه به متن آیه می‌توان متوجهی نکات زیر شد:

۱- تعبیر به «یا عبادی» (ای بندگان من!) آغازگر لطفی است از ناحیه پروردگار.

۲- تعبیر به «اسراف» به جای «ظلم و گناه و جنایت» نیز لطف دیگری است.

۳- تعبیر به «عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ» که نشان می‌دهد گناهان آدمی همه به خود او باز می‌گردد نشانه دیگری از محبت پروردگار است همانگونه که یک پدر دلسوز به فرزند خویش می‌گوید این همه بر خود ستم مکن!

۴- تعبیر به «لَا تَقْنَطُوا» (مایوس نشوید) با توجه به اینکه «قنوط» در اصل به معنی مایوس شدن از خیر است به تنهایی دلیل بر این است که گنهکاران نباید از «لطف الهی» نومید گردند.

۵- تعبیر «مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ» بعد از جمله «لَا تَقْنَطُوا» تاکید بیشتری بر این خیر و محبت می‌باشد.

۶- هنگامی که به جمله «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ» می‌رسیم که با حرف تاکید آغاز شده و کلمه «الذنوب» (جمع با الف و لام) همه گناهان را بدون استثنا در بر می‌گیرد سخن اوج می‌گیرد و دریای رحمت مواج می‌شود.

۷- هنگامی که «جمیعا» به عنوان تاکید دیگری بر آن افزوده می‌شود امیدواری به آخرین مرحله می‌رسد.

۸ و ۹- توصیف خداوند به «غفور» و «رحیم» که دو وصف از اوصاف امید بخش پروردگار است در پایان آیه جایی برای کمترین یاس و نومیدی باقی نمی‌گذارد. موفق باشید